

รายละเอียดคำอธิบายรายวิชา ทช33098
กัญชาและกัญชงศึกษา เพื่อใช้เป็นยาอย่างชาญฉลาด จำนวน 3 หน่วยกิต
ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

มาตรฐานการเรียนรู้ระดับ

รู้ เข้าใจ มีคุณธรรม จริยธรรม เจตคติที่ดี มีทักษะในการดูแล และสร้างเสริมการมีพฤติกรรมสุขภาพที่ดี ปฏิบัติจนเป็นกิจนิสัย วางแผนพัฒนาสุขภาพ ดำรงสุขภาพของตนเอง และครอบครัว ตลอดจนสนับสนุนให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการส่งเสริมด้านสุขภาพพลานามัย และพัฒนาสภาพแวดล้อมที่ดี

ที่	หัวข้อเรื่อง	ตัวชี้วัด	เนื้อหา	จำนวน (ชั่วโมง)
1	เหตุใดต้องเรียนรู้กัญชาและกัญชง	1. บอกมุมมองกฎหมายการใช้กัญชาและกัญชงในประเทศ และต่างประเทศได้ 2. บอกมุมมองการใช้กัญชาและกัญชงของประชาชนทั่วไปได้ 3. วิเคราะห์ความแตกต่างของข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับกัญชาและกัญชงผ่านสื่อออนไลน์แต่ละประเภทได้ 4. อธิบายสภาพการณ์การใช้กัญชาและกัญชงในต่างประเทศได้	1. มุมมองกฎหมายการใช้กัญชาและกัญชงในประเทศและต่างประเทศ 2. มุมมองการใช้กัญชาและกัญชงของประชาชนทั่วไป 3. สภาพการณ์ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับกัญชาและกัญชงผ่านสื่อออนไลน์ 3.1 Internet 3.2 Facebook 3.3 Line 3.4 YouTube 4. สภาพการณ์การใช้กัญชาและกัญชงในต่างประเทศ	10

ที่	หัวข้อ	ตัวชี้วัด	เนื้อหา	จำนวน (ชั่วโมง)
		5. อธิบายสภาพการณ์การใช้กัญชาและกัญชงในประเทศไทยได้ 6. บอกมุมมองการใช้กัญชาและกัญชงของบุคลากรทางการแพทย์ได้ 7. บอกมุมมองการใช้กัญชาและกัญชงของผู้ป่วยได้ 8. อธิบายสภาพการณ์และขั้นตอนการให้บริการคลินิกกัญชาในประเทศไทยได้ 9. ตระหนักถึงมุมมองทุกมิติที่เกี่ยวข้องกับกัญชาและกัญชง รวมทั้งสภาพการณ์การใช้กัญชาและกัญชง ในต่างประเทศและประเทศไทย	5. สภาพการณ์การใช้กัญชาและกัญชงในประเทศไทย 6. มุมมองการใช้กัญชาและกัญชงของบุคลากรทางการแพทย์ 7. มุมมองการใช้กัญชาและกัญชงของผู้ป่วย 8. สภาพการณ์และขั้นตอนการให้บริการคลินิกกัญชาในประเทศไทย	
2	กัญชาและกัญชง พืชยาที่ควรรู้	1. บอกประวัติความเป็นมาของพืชกัญชาและพืชกัญชงได้ 2. บอกและอธิบายความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับพืชกัญชาและพืชกัญชงได้	1. ประวัติความเป็นมาของพืชกัญชาและพืชกัญชง 2. ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับพืชกัญชาและพืชกัญชง 2.1 พฤกษศาสตร์ของพืชกัญชาและพืชกัญชง 2.2 ชนิด (species) ของกัญชาและกัญชง	15

ที่	หัวข้อ	ตัวชี้วัด	เนื้อหา	จำนวน (ชั่วโมง)
		<p>3. วิเคราะห์ความแตกต่างระหว่างพืชกัญชาและพืชกัญชงได้</p> <p>4. บอกการใช้พืชกัญชาและพืชกัญชงในชีวิตประจำวันของคนในโลกได้</p> <p>5. ตระหนักถึงกัญชาและกัญชงพืชยาที่ควรรู้</p>	<p>2.3 องค์ประกอบทางเคมีและสารสำคัญที่พบในพืชกัญชาและพืชกัญชง</p> <p>2.3.1 องค์ประกอบทางเคมีที่พบในพืชกัญชาและพืชกัญชง</p> <p>2.3.2 สารสำคัญที่พบในพืชกัญชาและพืชกัญชง</p> <p>1) สาร CBG</p> <p>2) สาร THC</p> <p>3) สาร CBD</p> <p>4) สารออกฤทธิ์ที่ร่วมกับแคนนาบินอยด์</p> <p>3. พืชกัญชาและพืชกัญชงคืออะไร แตกต่างกันอย่างไรร</p> <p>4. การใช้พืชกัญชาและพืชกัญชงในชีวิตประจำวันของคนในโลก</p> <p>4.1 ผลิตภัณฑ์พืชกัญชาและพืชกัญชงไม่แปรรูป</p> <p>4.2 ผลิตภัณฑ์พืชกัญชาและพืชกัญชงแปรรูป</p> <p>4.3 การบริโภค และอุปโภค</p> <p>4.3.1 ผลิตภัณฑ์เพื่อการบริโภค</p> <p>4.3.2 ผลิตภัณฑ์เพื่อความงาม และสุขภาพ</p>	

ที่	หัวข้อเรื่อง	ตัวชี้วัด	เนื้อหา	จำนวน (ชั่วโมง)
			4.3.3 ผลิตรายงานเพื่อ การอุปถัมภ์ 4.4 การนันทนาการ	
3	รู้จักโทษและ ประโยชน์ ของกัญชา และกัญชง	1. บอกโทษของกัญชา และกัญชงต่อร่างกาย จิตใจ สังคม และ ประเทศชาติได้ 2. สามารถอธิบาย ผลข้างเคียงจากการใช้ กัญชาและกัญชงได้ 3. อธิบายประโยชน์ของ กัญชาและกัญชง ทางการแพทย์ได้ 4. วิเคราะห์ความ แตกต่างระหว่างโทษ และประโยชน์ของกัญชา และกัญชงตาม สถานการณ์ที่กำหนดได้ 5. ตระหนักถึงโทษและ ประโยชน์ของกัญชา และกัญชง	1. โทษของกัญชาและกัญชง 1.1 ผลกระทบต่อร่างกาย และผลข้างเคียง 1.2 ผลกระทบต่อจิตใจ 1.3 ผลกระทบต่อสังคม 1.4 ผลกระทบต่อ ประเทศชาติ 2. ประโยชน์ของกัญชา และกัญชง ทางทางการแพทย์	15
4	กฎหมาย ที่เกี่ยวข้อง กับกัญชาและ กัญชง	1. บอกกฎหมาย ที่เกี่ยวข้องกับกัญชาและ กัญชงได้ 2. อธิบายสาระที่สำคัญ ของกฎหมายที่เกี่ยวข้อง กับกัญชาและกัญชงได้	1. พระราชบัญญัติยาเสพติด ให้โทษ พ.ศ. 2522 2. พระราชบัญญัติวัตถุออกฤทธิ์ ต่อจิตและประสาท พ.ศ. 2559 3. พระราชบัญญัติยาเสพติด ให้โทษ (ฉบับที่ 7) พ.ศ. 2562	15

ที่	หัวข้อเรื่อง	ตัวชี้วัด	เนื้อหา	จำนวน (ชั่วโมง)
		<p>3. สามารถบอก ข้อปฏิบัติที่ต้องทำตาม กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับ กัญชาและกัญชงได้</p> <p>4. วิเคราะห์โทษของ การฝ่าฝืนกฎหมาย ที่เกี่ยวข้องกับกัญชา และกัญชงตาม สถานการณ์ที่กำหนดได้</p> <p>5. บอกกฎหมาย ระหว่างประเทศเกี่ยวกับ กัญชาและกัญชงได้</p> <p>6. ตระหนักถึงโทษ ของการฝ่าฝืนกฎหมาย ที่เกี่ยวข้องกับกัญชา และกัญชง</p>	<p>4. ประกาศกระทรวง สาธารณสุขที่เกี่ยวข้องกับกัญชา และกัญชง</p> <p>5. ประกาศคณะกรรมการ ควบคุมยาเสพติดให้โทษ</p> <p>6. พระราชบัญญัติสิทธิบัตร กับกัญชาและกัญชง</p> <p>7. ข้อปฏิบัติที่ต้องทำตาม กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับกัญชา และกัญชง</p> <p>8. โทษของการฝ่าฝืนกฎหมาย ที่เกี่ยวข้องกับกัญชาและกัญชง</p> <p>9. กฎหมายระหว่างประเทศ เกี่ยวกับกัญชาและกัญชง</p>	
5	กัญชาและกัญชง กับการแพทย์ แผนไทยและ การแพทย์ ทางเลือก	1. บอกประวัติความเป็นมาการใช้ กัญชาและ กัญชงในการแพทย์ ทางเลือกต่างประเทศได้	1. ประวัติความเป็นมาการใช้ กัญชาและกัญชงในการแพทย์ ทางเลือกต่างประเทศ	25

ที่	หัวข้อเรื่อง	ตัวชี้วัด	เนื้อหา	จำนวน (ชั่วโมง)
		<p>2. บอกประวัติ ความเป็นมาการใช้กัญชา และกัญชงในการแพทย์ แผนไทยและการแพทย์ ทางเลือกได้</p> <p>3. วิเคราะห์ตำรับยาที่มี กัญชาและกัญชง เป็นส่วนประกอบรับรอง โดยกระทรวงสาธารณสุข ตามสถานการณ์ที่ กำหนดให้ได้</p> <p>4. ประยุกต์ใช้ความรู้ ตำรับยาที่มีกัญชาและ กัญชงเป็นส่วนประกอบ รับรองโดยกระทรวง สาธารณสุข ศึกษาโรคที่ สนใจได้</p> <p>5. ตระหนักถึงคุณค่า ของตำรับยาที่มีกัญชา และกัญชงเป็น ส่วนประกอบ</p>	<p>2. ประวัติความเป็นมาการใช้ กัญชาและกัญชงในการแพทย์ แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก</p> <p>3. ตำรับยาที่มีกัญชาและ กัญชงเป็นส่วนประกอบ รับรอง โดยกระทรวงสาธารณสุข</p> <p>3.1 ยาอัคคินิวคณะ</p> <p>3.2 ยาสุขไสยาสน์</p> <p>3.3 ยาแก้ลมเนาวนารีวัโย</p> <p>3.4 ยาน้ำมันสนันไตรภพ</p> <p>3.5 ยาแก้ลมขึ้นเบื้องสูง</p> <p>3.6 ยาไฟอาวุธ</p> <p>3.7 ยาแก้นอนไม่หลับ /ยาแก้ไขผอมเหลือง</p> <p>3.8 ยาแก้สัณฑฆาต กล่อนแห้ง</p> <p>3.9 ยาอัมฤตโอสถ</p> <p>3.10 ยาอโภยสาลี</p> <p>3.11 ยาแก้ลมแก้เส้น</p> <p>3.12 ยาแก้โรคจิต</p> <p>3.13 ยาไฟสาลี</p> <p>3.14 ยาทาริตสีดวง ทวารหนักและโรคผิวหนัง</p> <p>3.15 ยาทำลายพระสุเมรุ</p> <p>3.16 ยาทัพยาธิคุณ</p>	

ที่	หัวข้อ	ตัวชี้วัด	เนื้อหา	จำนวน (ชั่วโมง)
		<p>6. อธิบายข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับภูมิภูเบศรรวบรวมและเผยแพร่ภูมิปัญญาไทยได้</p> <p>7. บอกข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับภูมิปัญญานายเดชา ศิริภัทร หมอพื้นบ้านได้</p> <p>8. ตระหนักถึงคุณค่าความสำคัญของภูมิปัญญาภูมิภูเบศรรวบรวมและเผยแพร่ภูมิปัญญาไทยและตระหนักถึงภูมิปัญญานายเดชา ศิริภัทร หมอพื้นบ้านกับการใช้กัญชาและกัญชงเป็นยา</p>	<p>4. ภูมิภูเบศรรวบรวมและเผยแพร่ภูมิปัญญาไทย</p> <p>5. ภูมิปัญญานายเดชา ศิริภัทร หมอพื้นบ้าน</p>	
6	กัญชาและกัญชงกับการแพทย์แผนปัจจุบัน	<p>1. บอกประวัติการใช้กัญชาและกัญชงทางการแพทย์แผนปัจจุบันทั้งในต่างประเทศและประเทศไทยได้</p> <p>2. บอกการใช้กัญชาและกัญชงที่ช่วยบรรเทาโรคพาร์กินสัน มะเร็งลดอาการปวด ลมชัก ผิวหนัง และโรคต่อหินได้</p>	<p>1. ประวัติการใช้กัญชาและกัญชงทางการแพทย์แผนปัจจุบัน</p> <p>1.1 ต่างประเทศ</p> <p>1.2 ประเทศไทย</p> <p>2. กัญชาและกัญชงที่ช่วยบรรเทาโรคแผนปัจจุบัน</p> <p>2.1 กัญชาและกัญชงกับโรคพาร์กินสัน</p> <p>2.2 กัญชาและกัญชงกับโรคมะเร็ง</p>	20

ที่	หัวข้อ	ตัวชี้วัด	เนื้อหา	จำนวน (ชั่วโมง)
		<p>3. ประยุกต์ใช้ความรู้ กัญชาและกัญชงที่ช่วย บรรเทาโรคแผนปัจจุบัน ศึกษาโรคที่สนใจได้</p> <p>4. วิเคราะห์การใช้น้ำมัน กัญชาและกัญชงกับ การแพทย์แผนปัจจุบัน ตามสถานการณ์ ที่กำหนดให้ได้</p> <p>5. อธิบายผลิตภัณฑ์ กัญชาและกัญชง ทางการแพทย์ได้</p>	<p>2.3 กัญชาและกัญชงกับ การลดอาการปวด</p> <p>2.4 กัญชาและกัญชงกับ โรคลมชัก</p> <p>2.5 กัญชาและกัญชงกับ โรคผิวหนัง</p> <p>2.6 กัญชาและกัญชงกับ โรคต่อหิน</p> <p>3. การใช้น้ำมันกัญชาและกัญชง กับการแพทย์แผนปัจจุบัน</p> <p>3.1 น้ำมันกัญชาคืออะไร</p> <p>3.2 ลักษณะของน้ำมัน กัญชา</p> <p>3.3 สูตรของน้ำมันกัญชา</p> <p>3.4 วิธีการสกัดน้ำมันกัญชา</p> <p>3.5 วิธีการใช้น้ำมันกัญชา</p> <p>4. ผลิตภัณฑ์กัญชาและกัญชง ทางการแพทย์</p> <p>4.1 ผลิตภัณฑ์ THC สังเคราะห์ (Synthetic THC)</p> <p>4.1.1 ยาโดรนาบินอล (Dronabinol)</p> <p>4.1.2 นาบิโลน (Nabilone)</p> <p>4.2 ผลิตภัณฑ์สารสกัด แคนนาบินอยด์จากธรรมชาติ (Natural Purified Cannabinoid)</p>	

ที่	หัวข้อ	ตัวชี้วัด	เนื้อหา	จำนวน (ชั่วโมง)
		<p>6. บอกวิธีการใช้ผลิตภัณฑ์กัญชาและกัญชง ให้ได้ประโยชน์ทางการแพทย์ในปัจจุบันได้</p> <p>7. บอกวิธีการใช้ผลิตภัณฑ์กัญชาและกัญชงทางการแพทย์ น่าจะได้ประโยชน์ในการควบคุมอาการได้</p> <p>8. ตระหนักถึงความสำคัญของการนำกัญชาและกัญชงไปใช้รักษาโรค และลดอาการปวด ในการแพทย์แผนปัจจุบัน</p>	<p>4.3 ผลิตภัณฑ์สารสกัด CBD</p> <p>4.4 ผลิตภัณฑ์สำหรับสัตว์</p> <p>5. การใช้ผลิตภัณฑ์กัญชาและกัญชง ให้ได้ประโยชน์ทางการแพทย์ในปัจจุบัน</p> <p>5.1 ภาวะคลื่นไส้อาเจียนจากเคมีบำบัด</p> <p>5.2 โรคลมชักที่รักษายาก และโรคลมชักที่ดื้อต่อยารักษา</p> <p>5.3 ภาวะกล้ามเนื้อหดเกร็งในผู้ป่วยโรคปลอกประสาทเสื่อมแข็ง</p> <p>5.4 ภาวะปวดประสาท</p> <p>6. การใช้ผลิตภัณฑ์กัญชาและกัญชงทางการแพทย์น่าจะได้ประโยชน์ในการควบคุมอาการ</p>	
7	ใช้กัญชาและกัญชงเป็นยาอย่างรู้คุณค่าและชาญฉลาด	1. บอกความเชื่อและความจริงเกี่ยวกับกัญชาและกัญชงทางการแพทย์ได้	1. ความเชื่อและความจริงเกี่ยวกับกัญชาและกัญชงทางการแพทย์	20

ที่	หัวข้อเรื่อง	ตัวชี้วัด	เนื้อหา	จำนวน (ชั่วโมง)
		<p>2. บอกวิธีการใช้ผลิตภัณฑ์กัญชาและกัญชงทางการแพทย์ในอนาคตให้ได้ประโยชน์ได้</p> <p>3. บอกข้อแนะนำก่อนตัดสินใจใช้ผลิตภัณฑ์กัญชาและกัญชงทางการแพทย์ได้</p> <p>4. บอกวิธีการวางแผนการรักษาด้วยผลิตภัณฑ์กัญชาและกัญชงได้</p> <p>5. อธิบายวิธีการเริ่มใช้ผลิตภัณฑ์กัญชาและกัญชงในทางการแพทย์ได้</p> <p>6. บอกข้อห้ามใช้ผลิตภัณฑ์ที่มีสาร THC และ CBD เป็นส่วนประกอบได้</p> <p>7. วิเคราะห์สถานการณ์ที่กำหนดให้ที่เกี่ยวข้องกับข้อควรระวังอื่น ๆ ได้</p> <p>8. ให้คุณค่าหลักธรรมนำชีวิตพันพิษภัยจากกัญชาและกัญชงได้</p>	<p>1.1 ความเชื่อเกี่ยวกับกัญชาและกัญชงทางการแพทย์</p> <p>1.2 ความจริงเกี่ยวกับกัญชาและกัญชงทางการแพทย์</p> <p>2. การใช้ผลิตภัณฑ์กัญชาและกัญชงทางการแพทย์ในอนาคตให้ได้ประโยชน์</p> <p>3. ข้อแนะนำก่อนตัดสินใจใช้ผลิตภัณฑ์กัญชาและกัญชงทางการแพทย์</p> <p>4. การวางแผนการรักษาด้วยผลิตภัณฑ์กัญชาและกัญชง</p> <p>5. การเริ่มใช้ผลิตภัณฑ์กัญชาและกัญชงในทางการแพทย์</p> <p>6. ข้อห้ามใช้ผลิตภัณฑ์ที่มีสาร THC และ CBD เป็นส่วนประกอบ</p> <p>7. ข้อควรระวังอื่น ๆ</p> <p>7.1 ข้อควรระวังทางการแพทย์</p> <p>7.2 ขนาดของกัญชาและกัญชงที่ใช้ในทางการแพทย์</p> <p>7.2.1 ขนาดยากัญชาและกัญชงที่เหมาะสม</p>	

ที่	หัวข้อ	ตัวชี้วัด	เนื้อหา	จำนวน (ชั่วโมง)
		<p>9. บอกรับข้อห้ามในการใช้ กัญชาและกัญชงได้</p> <p>10. บอกวิธีการถอนพิษ เบื้องต้นจากการเมากัญชา และกัญชงได้</p> <p>11. สามารถนำความรู้ ที่ได้จากการศึกษาการใช้ กัญชาและกัญชงเป็นยา ไปแนะนำบุคคล ในครอบครัว หรือบุคคล หรือชุมชนได้</p>	<p>7.2.2 ปัจจัยที่มีผลต่อ ขนาดกัญชาและกัญชง ที่เหมาะสม</p> <p>7.2.3 คำแนะนำ การใช้ขนาดของน้ำมันกัญชา และกัญชง</p> <p>7.3 ห้ามใช้น้ำมันกัญชา และกัญชงทาผิวหนัง</p> <p>7.4 สารตกค้างจาก การสกัดน้ำมันกัญชาและกัญชง</p> <p>7.5 ความปลอดภัย ของน้ำมันกัญชาและกัญชง</p> <p>7.6 สายพันธุ์กัญชาและ กัญชงเหมาะกับบางโรค</p> <p>7.7 หลักธรรมนำชีวิต พ้นพิษภัยจากกัญชาและกัญชง</p> <p>8. ข้อห้ามในการใช้กัญชาและ กัญชง</p> <p>9. การถอนพิษเบื้องต้น จากการเมากัญชาและกัญชง</p>	

ที่	หัวข้อเรื่อง	ตัวชี้วัด	เนื้อหา	จำนวน (ชั่วโมง)
		12. ตระหนักถึงคุณค่า ของการนำกัญชาและ กัญชงไปใช้เป็นยา		